

Sygn. akt IC 2719/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Budzik

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2017 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko L. S.

o zapłatę 412,08 zł

I oddała powództwo;

II zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 308 (trzysta osiem) zł tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego L. S. kwoty 412,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powodowe Towarzystwo (...) wskazało, że łączyła je z pozwanym umowa ubezpieczenia potwierdzoną dokumentami ubezpieczeniowymi, lecz pozwany nie opłacił składki ubezpieczeniowej, mimo udzielanej ochrony.

Pozwany zaskarżył nakaz wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu podnosząc, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ wypowiedział ją zgodnie z obowiązującymi przepisami na co najmniej jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy i zawarł nową umowę oc z innym ubezpieczycielem. Pozwany podniósł, że w związku z tym nie doszło do automatycznego przedłużenia umowy.

Strona powodowa w dalszych pismach procesowych podtrzymała swoje stanowisko podnosząc, że umowa ubezpieczenia została zawarta z mocy prawa na okres 12 miesięcy (tzw. klauzula prolongacyjna), zaś w piśmie z dnia 28 lutego 2017 r. podała, w odniesieniu do wypowiedzenia umowy przez pozwanego, że nie otrzymała wypowiedzenia umowy w ustawowym terminie i pozwany nie przedłożył dokumentu, wypowiedzenia na piśmie z potwierdzeniem odbioru, które wykazałoby złożenie dokumentu we właściwym terminie, a list nadany w piątek 16 listopada 2012 r. nie mógłby dotrzeć do ubezpieczyciela w dniu 18 listopada 2012 r. w niedzielę, który był ostatnim dniem do wypowiedzenia umowy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 listopada 2011 r. strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. i pozwany L. S. zawarli umowę ubezpieczenia m. in. odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych dotyczącą pojazdu marki T. (...) nr rej. (...) ze składką ubezpieczeniową w wysokości 489 zł na okres od 20 listopada 2011 r. do 19 listopada 2012 r.

Dowód: polisa nr (...) – k.30

Pozwany w dniu 16 listopada 2012 r. nadał pismo wypowiedające umowę ubezpieczenia oc dotyczącą samochodu marki T. (...) nr rej. (...) informując, że nie będzie kontynuował dalszego ubezpieczenia u strony powodowej.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 16.11.2012 r. – k.42

potwierdzenie nadania – k.41

Pozwany zawarł z (...) S.A. umowę ubezpieczenia oc dotyczącą w/w pojazdu na okres od 20 listopada 2012 r. do 19 listopada 2013 r.

Dowód: potwierdzenie zawarcia ubezpieczenia – k.49

zapytanie z (...) z dnia 09.02.2017 r. - k.50

W dniu 4 grudnia 2012 r. strona powodowa sporządziła polisę nr (...) dotyczącą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej samochodu marki T. (...) nr rej. (...) z okresem ubezpieczenia od dnia 20 listopada 2012 r. do dnia 19 listopada 2013 r. i składką ubezpieczeniową w wysokości 636 zł rozłożoną na 4 raty po 159 zł płatne do 18 stycznia 2013 r., 4 marca 2013 r., 2 czerwca 2013 r. i 31 sierpnia 2013 r.

Dowód: polisa nr (...) - k.23

Tego samego dnia strona powodowa sporządziła pismo do pozwanego, w którym informowała, że w związku z brakiem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia oc posiadaczy pojazdów mechanicznych umowa nr (...) została zawarta na okres kolejnych 12 miesięcy.

Dowód: pismo z dnia 04.12.2012 r. – k.23 verte

Kilka miesięcy po wypowiedzeniu umowy, pozwany zaczął otrzymywać pisma i telefony w sprawie zapłaty składki. Pozwany dwu – lub trzykrotnie przesyłał stronie powodowej pismo o wypowiedzeniu i potwierdzenie nadania. Przesłał stronie powodowej również w ostatnim piśmie nawet oryginał dowodu nadania listem poleconym. W rozmowach telefonicznych nie informowano go o braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, jak też nie kwestionowano otrzymania pisma o wypowiedzeniu, lecz by je przesłał stronie pozwanej.

Dowód: zeznania powoda – k.80

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

W rozstrzyganej sprawie ustalić należało, czy na pozwanym spoczywa obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z jej zawarciem na kolejny okres 12 miesięcy. Pozwany wskazał, że wypowiedział umowę ubezpieczenia oc zawartą ze stroną powodową przesyłając je listem poleconym w dniu 16 listopada 2012 r.

Zgodnie z przepisem art.18 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych... zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1-3, są składane przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i doręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.

W myśl art. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 205, poz.1210) do umów ubezpieczenia zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem przepis art. 18 ust. 1 w/w ustawy znajdzie zastosowanie w rozstrzyganej sprawie do umowy zawartej między stronami w dniu 18 listopada 2011 r. na okres od dnia 20 listopada 2011 r. do dnia 19 listopada 2012 r.

Przepis art.28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wskazywał: Jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następną umową na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

Zdaniem Sądu, można uznać, że przesyłka nadana przez pozwanego dotarła do strony powodowej w dniu 19 listopada 2012 r. ze względu na to, że 17 i 18 listopada 2012 r. były to sobota i niedziela. Strona powodowa nie zwróciła jednak uwagi, że zgodnie z przepisem art.115 k.c. w brzmieniu obowiązującym w listopadzie 2012 r. jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego.

W ocenie Sądu, pozwany uczynił zadość wymaganiom określonym w przepisie art.18 ust. 1 powołanej ustawy w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy tj. 18 listopada 2011 r. , bowiem w dniu 16 listopada 2012 r. nadał listem poleconym pismo o wypowiedzeniu umowy, której termin upływał w dniu 19 listopada 2012 r. Strona powodowa powołuje, że pozwany nie nadał pisma o wypowiedzeniu z potwierdzeniem odbioru nie bacząc, że przepis art.18 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych dopuszczał przysyłanie pism zarówno listem poleconym, jak i z potwierdzeniem odbioru.

Stwierdzić należy, że próby ustalenia daty doręczenia pisma o wypowiedzeniu stronie powodowej za pośrednictwem P. nie powiodły się, co wynika z zdaniem sądu, z kwestii upływu czasu. Wprawdzie P. odpowiedziała w pismach z dnia 11 maja i 12 czerwca 2017 r., lecz numer przesyłki przypisany w dniu 16 listopada 2012 r. odpowiadał już innej przesyłce nadanej w grudniu 2015 r. w W.. Zatem oba pisma pozostają bez znaczenia dla sprawy i nie zostały uwzględnione w stanie faktycznym.

W związku z tym, skoro termin ostateczny do wypowiedzenia przypadał w niedzielę (wiadomym jest, że w soboty przesyłki nie są doręczane), to zgodnie z powołanym art.115 k.c. termin ten upływał w poniedziałek 19 listopada 2012 r., a w tym dniu, zdaniem sądu, przesyłka dotarła do strony powodowej. Powszechnie wiadomo, że przesyłki polecane na terenie kraju doręczane są następnego dnia. Zwrócić należy uwagę, że nowa umowa obowiązywać miała od 20 listopada 2012 r.

Niezależnie od tego, nawet, gdyby przyjąć, że pismo o wypowiedzeniu dotarło do strony powodowej później, strona powodowa nie zaprzeczyła, by nie otrzymała wypowiedzenia, lecz że nie otrzymała go w terminie, to zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie zawarcia nowej umowy (prolongowanej), zastosowanie znajdą przepisy obowiązujące w dniu 20 listopada 2012 r. Z przepisu art. 28a ust. 1 i 2 wprowadzonego ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wynika, że jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego w tym samym czasie jest ubezpieczony w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń, przy czym co najmniej jedna z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta w trybie art. 28 ust. 1, umowa zawarta w tym trybie może zostać przez niego wypowiedziana na piśmie. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z ust. 1, zakład ubezpieczeń może żądać zapłaty składki ubezpieczeniowej za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. Zwrócić należy uwagę, że z zeznań pozwanego, którym sąd dał wiarę w całości, wynika, że co najmniej dwukrotnie, prócz pierwotnego wypowiedzenia nadanego 16 listopada 2012 r. przysyłał to pismo o wypowiedzeniu i dowód nadania stronie pozwanej w wyniku otrzymywanych pism i telefonów po kilku miesiącach. Strona powodowa nie domagała się zapłaty składek z tytułu I i II raty.

Zatem zakładając nawet, że pismo o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia z dnia 16 listopada 2012 r. dotarło do strony powodowej po 20 listopada 2012 r., to uznać należy, że doszło do jej wypowiedzenia w oparciu o art.28a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w listopadzie 2012 r. Strona powodowa mogłaby domagać się składki za okres, przez jaki ponosiła odpowiedzialność. Strona powodowa domagała się jednak składki z tytułu III i IV raty.

Ponadto, strona powodowa zgodnie z obowiązującymi przepisami 20 listopada 2012 r. powinna była w myśl znowelizowanego przepisu art. 18 ust.1a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych potwierdzić jej zawarcie dokumentem ubezpieczeniowym w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Tymczasem strona powodowa sporządziła w dniu 4 grudnia 2012 r. nową polisę i pismo, lecz nie doręczyła ich pozwanemu, który zaprzeczył, by otrzymał pisma z dnia 4 grudnia 2012 r.

Wskazać wypada, że strona powodowa wymaga od pozwanego, by wykazał dotarcie do niej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w terminie tj. na jeden dzień przed upływem okresu ubezpieczenia, natomiast sama wezwana do przedłożenia całej korespondencji wysyłanej do pozwanego w związku z ubezpieczeniem samochodu T. (...) nr rej. (...) nie zareagowała, a tym samym nie udowodniła, że polisa i pismo sporządzone w dniu 4 grudnia 2012 r. zostały do pozwanego wysłane. Co więcej strona powodowa w pozwie sporządzonym na urzędowym formularzu wskazywała, że „w przypadku kwestionowania przez pozwanego faktu wezwania do zapłaty spornej kwoty listem poleconym powód wnosi o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci jego książki nadawczej” k.17. Strona powodowa nie była obecna na rozprawach, co oczywiście jest jej uprawnieniem, ale winna odnosić się do podnoszonych zarzutów, tym bardziej, że sąd zobowiązał do tego jej pełnomocnika (vide: pismo z dnia 23 marca 2017 r. doręczone 27 marca 2017 r.), w przeciwnym razie uznane być muszą za skuteczne. Strona powodowa nie odniosła się do zakwestionowania przez pozwanego doręczenia mu pisma z dnia 4 grudnia 2012 r. Jednocześnie strona powodowa nie zauważa, że jest profesjonalistą, a pozwany konsumentem.

Wniosek dowodowy strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego jest co najmniej niezrozumiały w kontekście przedmiotu sporu. Skoro zgodnie z regułą z art. 6 k.c. pozwany winien udowodnić opłacenie składki, to brak potwierdzenia opłacenia składki wykazuje brak jej zapłaty i zupełnie zbędny jest dowód z opinii biegłego. Poza tym, nie prowadzi się dowodów na fakty negatywne. Wniosek podlegał więc oddaleniu, podobnie jak pozostałe wnioski dowodowe pozwanego w zakresie dowodzenia faktu potwierdzenia złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu stronie powodowej. Okoliczności te wynikają z dokumentów w postaci pisma z dnia 16 listopada 2012 r. i potwierdzenia nadania. Wniosek o przedłożenie akt szkody w związku z polisą (...) pozostaje bez związku z niniejszą sprawą i nie podlegał uwzględnieniu.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art.98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od strony powodowej na rzecz pozwanego koszty procesu w kwocie 308 zł, w tym 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa, 120 zł koszty zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu 24 maja 2016 r. i 171 zł koszty dojazdu pełnomocnika dwukrotnie na rozprawę do Sądu Rejonowego w Kłodzku, które strona przeciwna obowiązana jest zwrócić w wysokości kosztów faktycznie poniesionych. Sąd w związku z tym nie wyliczał ich w oparciu o rozporządzenie Ministra Transportu w z dnia 25 marca 2002 r., ponieważ pełnomocnik prowadzi własną działalność gospodarczą.

Koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawy zostały wyliczone w sposób następujący: 95 km odległość między siedzibą kancelarii pełnomocnika a siedzibą sądu, w obie 190 km x 2 rozprawy, daje 380 km, zużycie benzyny 10 l/100 km, zatem na dystansie 380 km zużycie wyniosło 38 litrów przyjmując cenę za 1 l benzyny na 4,50 zł.